



LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. (8 5) 203 4407,

faks. (8 5) 203 4692, el. p. info@enmin.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2018-12-10 Nr. (12.6-14)3-2185

Nr.

DĖL IGNALINOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS EKSPLOATAVIMO NUTRAUKIMO TARPINSTITUCINIO VEIKLOS PLANO PAKEITIMO

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. vasario 9 d. nutarimo Nr. 137 „Dėl Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – nutarimo projektas). Teikiamu nutarimo projektu keičiamas Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo tarpinstitucinis veiklos planas (1 ir 2 priedai) (toliau – TVP projektas).

TVP projekto tikslas – užtikrinti saugų ir sklandų Ignalinos atominės elektrinės (toliau – Ignalinos AE) eksploatavimo nutraukimo procesą, skaidriai ir efektyviai panaudojant tam skiriamas lėšas. TVP projekte yra įtrauktos priemonės, susijusios su Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimu, kurias **2019–2021 metais** vykdys ministerijos, kitos institucijos ir valstybės įmonės, ir priemonės neigiamiems socialiniams ir ekonominiams padariniams Ignalinos atominės elektrinės regione (toliau – Ignalinos AE regionas), nutraukus Ignalinos AE eksploatavimą, sušvelninti.

TVP projekte teikiami atnaujinti su Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimu susijusių vykdomų priemonių finansavimo poreikio duomenys **2019–2021 metams** pagal priemonių vykdytojų pateiktus planus ir paskelbtus maksimalius asignavimų limitus.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2018 m. kovo 28 d. nutarimu Nr. 283 „Dėl sutikimo reorganizuoti valstybės įmonę Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo agentūrą“ sutiko valstybės įmonę Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo agentūrą (toliau – RATA) prijungti prie valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės (toliau – VĮ Ignalinos AE). Iki 2018 m. pabaigos RATA įsipareigojimai ir funkcijos bus perduoti VĮ Ignalinos AE, taip pat RATA darbuotojai bus perkelti į VĮ Ignalinos AE, todėl TVP projekte priemonės 1.2.2 „Vertinti panaudoto branduolinio kuro ir ilgaamžių radioaktyviųjų atliekų dėjimo į atliekyną galimybes“ vykdytoja nurodoma VĮ Ignalinos AE. Taip pat numatoma, kad ši priemonė bus finansuojama iš dviejų šaltinių – Nacionalinės energetikos strategijos tikslus įgyvendinančios Energetikos ministerijos programos (valstybės biudžeto) ir Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų, tačiau lėšų skyrimo procedūros iš pastarojo finansavimo šaltinio nėra užbaigtos ir galutinis sprendimas nėra priimtas, todėl TVP projekte ši lėšų dalis nurodoma kaip „kitos lėšos“. Kadangi Lietuvos Respublikos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-1190 2, 3, 4, 5, 7, 9, 10, 11, 15 ir 21 straipsnių pakeitimo ir 81 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymu Nr. XIII-1285 radioaktyviųjų atliekų tvarkytoja nuo 2019 m. sausio 1 d. paskirta VĮ Ignalinos atominė elektrinė, TVP projekto

1.2.3 priemonė „Tikrinti, ar radioaktyviosios atliekos atitinka nustatytus radioaktyviųjų atliekų pakuočių priėmimo į saugyklą ar atliekyną kriterijus“, kurią vykdė RATA, nuo 2019 m. bus nebeaktuali, nes radioaktyviųjų atliekų pakuočių auditą atliks VĮ Ignalinos AE struktūrinis padalinys.

Ignalinos AE regiono savivaldybių vykdoma 2.2.1 priemonė „Vykdyti energijos efektyvumo didinimo projektus Ignalinos AE regione“ yra finansuojama iš 2007–2013 m. Ignalinos programos lėšų, kurios turi būti panaudotos iki 2020 m. pabaigos. Neįgyvendinus numatytų projektų iki termino pabaigos, lėšos bus grąžintos Ignalinos programai ir naudojamos Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimui.

TVP projekte vertinimo kriterijų P-1-1-4 „Sumažintos VĮ Ignalinos AE bendrosios sąnaudos“ siūloma pakeisti į „Ignalinos programos lėšomis finansuojamo VĮ Ignalinos AE darbo užmokesčio fondo sumažinimas, palyginti su Galutinio Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimo plano darbo užmokesčio fondu (procentais)“, atsižvelgus į jo reikšmingumą, kadangi 2017 m. įmonės išlaidos, susijusios su darbo užmokesčiu, sudarė 41 proc. nuo viso įmonės panaudoto finansavimo, o Galutiniame Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimo plane su darbo užmokesčiu susijusios sąnaudos sudaro 43 proc. visų 2014–2038 m. numatytų Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimo sąnaudų, neįskaitant rizikos ir infliacijos.

Vertinimo kriterijaus P-1-1-5 „Gautos Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimo projektų licencijos ir (arba) leidimai (vienetais)“ reikšmė 2019 m. sumažėjo iki 2 gautinų leidimų (leidimas radioaktyviųjų atliekų įvežimui į labai mažo aktyvumo trumpaamžių radioaktyviųjų atliekų atliekyną (projektas B19-2) ir leidimas Kietųjų radioaktyviųjų atliekų tvarkymo ir saugojimo komplekso (projektas B2/3/4) pramoninei eksploatacijai, kadangi nuo 2017 m. lapkričio 1 d. įsigaliojus Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo 25 straipsnio 14 dalies pakeitimui licencijoms galiojimo sąlygos nenustatomos, todėl išmontavimo ir dezaktyvavimo darbai galės būti vykdomi iš karto po išmontavimo ir dezaktyvavimo projekto suderinimo su Valstybine atominės energetikos saugos inspekcija (toliau – VATESI), atlikto Branduolinės saugos reikalavimuose BSR-1.5.1-2015 „Branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimas“ nustatyta tvarka. Taigi, trys planuoti VATESI išduotų licencijų galiojimo sąlygų pakeitimai, susiję su 2-ojo reaktoriaus valdymo, elektros ir deaeratorių (D2) pastato išmontavimo ir dezaktyvavimo darbais, 1-ojo reaktoriaus (A1) pastato išmontavimo ir dezaktyvavimo darbais, 1-ojo reaktoriaus R1 ir R2 zonų išmontavimo ir dezaktyvavimo darbais, nebeįtraukiami į 2019 m. planą.

Taip pat atkreiptinas dėmesys į vieną iš pagrindinių vertinimo kriterijų P-1-1-6 „Išmontuotos Ignalinos AE pirmojo ir antrojo reaktorių blokų įrangos kiekis (pirmojo bloko A1, G1 ir D1 pastatuose, antrojo bloko G2 ir saugomos zonos pastatuose) (tonomis)“, kuris 2021 m. gerokai sumažėja, palyginti su 2020 m., dėl didesnio išmontuojamos įrangos radioaktyvumo lygio, dėl išmontavimo vietų patalpų dydžio ribojimų, dėl išmontuotos įrangos transportavimo pajėgumų.

Vertinimo kriterijaus P-1-2-4 „Iškrautų iš pirmojo ir antrojo reaktorių blokų panaudoto branduolinio kuro kasečių kiekis (vienetais)“ reikšmė 2021 m. sumažėja, nes bus pradėtas tvarkyti pažeistas panaudotas branduolinis kuras kuro išlaikymo baseinuose ir dėl sudėtingesnio iškrovimo technologinio proceso jo bus iškrauta mažiau.

Nutarimo projektas neprieštarauja Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

Nutarimo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų.

Nutarimo projektas nėra notifikuojamas Europos Komisijai.

Atsižvelgiant į Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 3 ir 4 punktų nuostatas, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma nerengiama.

Priėmus TVP projektą nereikės keisti teisės aktų.

Nutarimo projekte nėra apibrėžiamos sąvokos.

Nutarimo projektas 2018 m. spalio 11 d. buvo paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje, kurioje pastabas ir pasiūlymus per 7 darbo dienas galėjo teikti visi suinteresuoti asmenys. Iš visuomenės pastabų nebuvo gauta. Nutarimo projektas buvo teiktas Lietuvos Respublikos finansų ministerijai (toliau – Finansų ministerija), Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai (toliau – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija), Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai (toliau – Vidaus reikalų ministerija), VATESI, Visagino savivaldybei, Ignalinos rajono savivaldybei, Zarasų rajono savivaldybei, VĮ Ignalinos atominėi elektrinei, AB ESO išvadoms gauti. Į Finansų ministerijos, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, VĮ Ignalinos atominės elektrinės pastabas buvo atsižvelgta. VATESI ir Zarasų rajono savivaldybė nutarimo projektą suderino be pastabų.

Tiesioginė nutarimo projekto rengėja – Energetikos ministerijos Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo skyriaus (vedėja – Asta Žalnieriūtė, tel. (8 5) 203 4684, papild.1, el. p. asta.zalnieriute@enmin.lt) vyresnioji specialistė Inga Jakubėnaitė (tel. (8 5) 203 4684, papild. 5, el. p. inga.jakubenaite@enmin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. vasario 9 d. nutarimo Nr. 137 „Dėl Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas, 12 lapų.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. vasario 9 d. nutarimo Nr. 137 „Dėl Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto lyginamasis variantas, 13 lapų.

Energetikos ministras

Žygimantas Vaičiūnas